

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG
PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE I FINACIJSKIH PLANOVA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2026. GODINU**

Sadržaj

1.	UVOD	3
2.	MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3.	PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	7
4.	RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	11
4.1.	Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	13
4.2.	Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	15
4.3.	Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	16
5.	UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	17
6.	RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	18
7.	PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE	20

1. UVOD

Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2026. godinu donose se u trenutku, kada se RH kao i svijet u cjelini, nalaze u razdoblju visoke neizvjesnosti te globalnih izazova, prvenstveno zbog rata na Bliskom istoku koji je izazvao snažan rast cijena energenata na svjetskim tržištima. Spomenuto poskupljenje prelijeva se na cijene prijevoza, industrije i hrane, ugrožava konkurentnost gospodarstva, kao i standard građana. Kriza u Hormuškom tjesnacu i dalje je nerazriješena, uz smanjenje zaliha energenata i povećane rizike opskrbe uoči zime.

Usprkos takvim okolnostima, Vlada RH bilježi pozitivne iskorake - daljnji rast gospodarstva iznad prosjeka Europske unije, nastavak odgovornog upravljanja javnim financijama, očuvanje ključnih fiskalnih pokazatelja, poput deficita i duga opće države ispod referentnih vrijednosti Europske unije te povijesno visok kreditni rejting zemlje, kao i završnica provedbe najvećeg reformskog i investicijskog ciklusa financiranog kroz EU Mehanizam za oporavak i otpornost. U okružju inflacijskih pritisaka i neizvjesnosti, osiguran je i nastavak ciljanih potpora za najranjivije slojeve društva kroz 11. paket mjera Vlade RH za zaštitu standarda građana i konkurentnosti gospodarstva. Osobiti značaj pridaje se jačanju socio-ekonomskog statusa građana kroz unapređivanje adekvatnosti mirovina, plaća te socijalnih naknada, kao i strateškim te razvojnim prioritetima poput obrane i zelene tranzicije (promet, energetska obnova te obnovljivi izvori energije), a kako bi se ojačala ekonomska otpornost te smanjila ovisnost zemlje o vanjskim šokovima.

Makroekonomski okvir na kojem se temelji ovaj dokument definiran je u travnju 2026. te je obilježen planiranim nastavkom rasta hrvatskog gospodarstva šestu godinu zaredom, pri čemu izvoz bilježi nešto povoljnija kretanja u odnosu na očekivanja, uz prigušeniju dinamiku osobne potrošnje. Također, dinamika potrošačkih cijena nešto je blaža u dosadašnjem dijelu godine u odnosu na prvotna predviđanja.

U ovakvim uvjetima, fiskalna politika u ostatku 2026. godine bit će obilježena rastom proračunskih prihoda za 853,2 milijuna eura u odnosu na prvotni plan te će oni ukupno iznositi 36,6 milijardi eura. Pritom je spomenuto povećanje prvenstveno uzrokovano porastom poreznih prihoda i doprinosa. Ovakve projekcije prihoda temelje se na očekivanom kretanju gospodarske aktivnosti, uvažavanju cjelogodišnjeg fiskalnog učinka mjera Vlade RH za zaštitu kućanstava i gospodarstva (uključujući produljenje snižene stope PDV-a do kraja ožujka 2027.) te izmjena u trošarinskom sustavu iz 2025. te 2026. godine. Značajan učinak na prihode proračuna imaju i sredstva pomoći institucija i tijela EU.

Promatrano s rashodne strane, ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2026. godinu ukupni rashodi povećavaju se za 745,3 milijuna eura u odnosu na prvotni plan te će ukupno iznositi 40,6 milijardi eura. Najznačajnija povećanja na stavkama rashoda vezana su uz osiguravanje sredstava za socijalne naknade (posebice inkluzivni dodatak i rodiljne naknade) i mirovine te obrazovanje (plaće zaposlenih u osnovnim i srednjim školama) i zdravstvo (rast osnove za obračun plaća te dodatna sredstva za ustanove u zdravstvu financirane temeljem ugovora s HZZO-om). Ovdje valja spomenuti i financiranje provedbe 10. i 11. paketa mjera Vlade RH, kao i ulaganja u željeznički i obrambeni sektor te energetska obnovu i sanaciju šteta uzrokovanih potresom.

Nastavno na prethodno opisana kretanja prihoda i rashoda, očekuje se da će manjak opće države (prema ESA 2010 metodologiji) iznositi 2,9% BDP-a u ovoj godini, dok bi se istovremeno udio javnog

duga u BDP-u trebao smanjiti za 0,9 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu te posljedično iznositi 55,5% BDP.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Makroekonomski okvir sastavljen je u travnju ove godine, u okviru Izvješća o napretku u provedbi Nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Republike Hrvatske za 2025. i 2026. godinu.¹ Dosadašnja realna dinamika bruto domaćeg proizvoda (dalje u tekstu: BDP-a) Republike Hrvatske u 2026. godini nešto je slabija u usporedbi s navedenim makroekonomskim projekcijama pri čemu treba izdvojiti prigušeniju dinamiku osobne potrošnje. S druge strane, izvoz obilježavaju nešto povoljnija kretanja u odnosu na očekivanja. Također, dinamika potrošačkih cijena nešto je blaža u dosadašnjem dijelu 2026. godine u usporedbi s predviđanjima iz travnja.

Tablica1: Kretanja makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	Kvartalni podaci		kumulativ 2026.
	I. 2026.	II. 2026.	
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	2,2	1,7	I.- VI. 1,9
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	4,0	5,2	I.- VIII. 4,4
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	0,4	0,3	I.- VIII. 1,8
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	3,1	0,9	I.- VIII. 2,4
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	2,6	3,1	I.- VII. 2,8
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	9,0	-0,4	I.- VII. 0,8
Izvoz roba, % godišnja promjena (EUR) ^a	4,1	18,1	I.- VII. 9,8
Uvoz roba, % godišnja promjena (EUR) ^a	3,8	10,7	I.- VII. 6,9
Broj zaposlenih, % godišnja promjena ^b	0,9	0,9	I.- VIII. 0,9
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	4,6	3,5	I.- VIII. 3,9

^a Prvi rezultati.

^b Podaci HZMO-a.

Tijekom 2026. godine nastavljen je rast hrvatskog gospodarstva šestu godinu zaredom, iako slabijim intenzitetom nego prijašnjih godina. Realni rast BDP-a iznosio je 1,9% u prvoj polovici godine, a najznačajniji doprinos njegovom rastu došao je od potrošnje kućanstava i bruto investicija u fiksni kapital. Zadnji visokofrekventni pokazatelji ukazuju na ubrzanje gospodarske aktivnosti u nastavku godine. Obujam industrijske proizvodnje zabilježio je međugodišnji rast od 1,8% u prvih osam mjeseci 2026. godine. Nakon prigušenog rasta sredinom ove godine, došlo je do ponovnog ubrzanja rasta prometa u trgovini na malo te je u prvih osam mjeseci ostvaren realni rast od 2,4%. U prvih sedam mjeseci 2026. ostvaren je rast broja komercijalnih turističkih noćenja od 0,8% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, dok je obujam građevinskih radova ostvario međugodišnji rast od 2,8%. Tijekom 2026. bilježi se ubrzanje inflacije potrošačkih cijena u odnosu na 2025., koja je u prvih osam mjeseci iznosila 4,4%. Pritom je ubrzanje inflacije bilo najizraženije kod cijena energije, uz i nadalje prisutan snažan rast cijena usluga. Na tržištu rada nastavljena su povoljna kretanja, iako sporijom dinamikom, pa je broj osiguranika mirovinskog osiguranja u prvih osam mjeseci 2026. prosječno rastao

¹ Nova projekcija BDP-a te njegovih komponenti s rashodne strane, kao i ostalih ključnih makroekonomskih veličina, bit će objavljena u okviru Nacrta proračunskog plana Republike Hrvatske za 2027. godinu, koji će Vlada RH usvojiti i dostaviti Europskoj komisiji do kraja listopada ove godine.

po međugodišnjoj stopi od 0,9%, dok se administrativna stopa nezaposlenosti nalazi na povijesno niskim razinama.

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Prihodi državnog proračuna planirani Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2026. godinu temelje se na očekivanom kretanju gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir cjelogodišnji fiskalni učinak mjera koje je Vlada RH donijela u svrhu zaštite kućanstava i gospodarstva od rasta cijena, kao i učinak izmjena trošarina na duhan i duhanske proizvode iz srpnja 2025. kao i nove izmjene Uredbe o visini trošarine na duhanske prerađevine i duhanske proizvode, koje su stupile na snagu početkom 2026. godine. Nadalje, snižena stopa PDV-a od 5% na energente (prirodni plin, toplinska energija, pelete, brikete, sječke, ogrjevno drvo) ponovno je produljena do 31. ožujka 2027. Značajan učinak na prihode proračuna imaju i sredstva pomoći institucija i tijela EU. To se ponajprije odnosi na sredstva iz novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. te iz Mehanizma za oporavak i otpornost, kojima se jača oporavak i otpornost gospodarstva.

Uzevši u obzir navedeno, novim planom proračuna za 2026. godinu ukupni prihodi iznose 36,6 milijardi eura. Pritom prihodi poslovanja iznose 36,5 milijardi eura, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 99,2 milijuna eura. Ukupni proračunski prihodi povećavaju se za 853,2 milijuna eura, što prvenstveno dolazi od povećanja poreznih prihoda i doprinosa.

Prihodi od poreza

Prihodi od poreza su novim planom za 2026. godinu planirani u iznosu od 19,6 milijardi eura, što je za 527,6 milijuna eura više u odnosu na prvotni plan proračuna. Pritom najveće pozitivne promjene bilježe prihodi od poreza na dobit i prihodi od poreza na dodanu vrijednost.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit prema novom planu za 2026. godinu iznosi 2,8 milijardi eura i veći je za 73,7 milijuna eura od prvotno planiranog. Povećanje ove prihodne kategorije rezultat je poslovanja poduzeća i banaka u prethodnoj godini odnosno uplate poreza na dobit prilikom njihovog završnog obračuna krajem travnja 2026. koja je bila veća od prvotno očekivane te posljedično, nešto većih uplata akontacije u ostatku godine.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost iznosi 13,6 milijardi eura i veći je u odnosu na prvotno planirani za 676,1 milijun eura. Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na očekivanom kretanju osobne i turističke potrošnje, intermedijarne potrošnje, investicija te socijalnih transfera u naravi.

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina prema ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2026. godinu bilježe smanjenje od 226,4 milijuna eura u odnosu na prvotni plan te iznose 2,9 milijardi eura. Izmjena originalne projekcije ovih prihoda rezultat je kretanja potrošnje pojedinih trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir i očekivane učinke izmjena propisa u oporezivanju duhanskih proizvoda i energenata. Primjenom Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju, Vlada privremeno i periodički prilagođava iznose trošarina, kao mjeru za ublažavanje rasta

cijena energenata za građane i poduzetnike, a zbog intenziviranja geopolitičkih napetosti na Bliskom istoku i s tim povezanog rasta cijene energenata.

Ostali porezi na robu i usluge

Ova kategorija poreznih prihoda, planirana u iznosu od 112,6 milijuna eura, uključuje prihode od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja i veća je za 0,7 milijuna eura u odnosu na prvotni plan.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću

Planirani prihod po osnovi poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću novim planom proračuna za 2026. godinu iznosi 79,2 milijuna eura i povećava se za 0,7 milijuna eura u odnosu na prvotni plan.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije planiran je u 2026. godini u iznosu od 98,8 milijuna eura, čime se povećava za 2,8 milijuna eura u odnosu na prethodni plan.

Doprinosi

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2026. godinu prihodi od doprinosa povećavaju se za 171,7 milijuna eura i iznose 6,5 milijardi eura. Ovo povećanje rezultat je dosadašnjih ostvarenja prihoda po ovoj osnovi kao i kretanja na tržištu rada, odnosno očekivanog rasta plaća i zaposlenosti.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2026. planirani su u iznosu od 4,7 milijardi eura i u odnosu na prvotni plan smanjuju se za 8,9 milijuna eura. Ovi prihodi izravno su vezani uz projekte financirane iz EU fondova odnosno iz Višegodišnjeg financijskog okvira 2021.-2027. te iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Manji dio prihoda od pomoći odnosi se na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Prihodi od imovine novim planom proračuna za 2026. godinu iznose 497,2 milijuna eura, što je smanjenje od 29,2 milijuna eura u odnosu na prvotni plan. Ovi prihodi smanjuju se ponajviše zbog prvotno više očekivanih prihoda od uplate dobiti poduzeća u državnom vlasništvu, a manje ostvarenje od plana očekuje se i kod prihoda od zateznih kamata, zakupa i iznajmljivanja imovine te naknada za korištenje nefinancijske imovine.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, prihodi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, prihodi po posebnim propisima i naknada novim planom za 2026. godinu planirani su u iznosu od 1,3 milijarde eura, a u odnosu na prvotno planirane prihode povećavaju se za 27,1 milijun eura. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 187,3 milijuna eura, prihodi po posebnim propisima 861 milijun eura, a prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću 280,1 milijun eura.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici i to su njihovi namjenski prihodi. Ovi prihodi novim planom za 2026. godinu planirani su u iznosu od 261,2 milijuna eura i povećavaju se za 16,1 milijuna eura u odnosu na iznos planiran proračunom za 2026. godinu.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Novim planom za 2026. godinu očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza prema bolničkim zdravstvenim ustanovama u državnom vlasništvu, iznositi 3,4 milijarde eura, a u odnosu na prvotno planirane povećavaju se za 122,2 milijuna eura.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda novim planom za 2026. godinu iznose 193,3 milijuna eura i rastu za 3,5 milijuna eura u odnosu na prvotni plan. Ovi prihodi planirani su sukladno dinamici ostvarenja ovih proračunskih prihoda u prvih devet mjeseci ove godine te očekivanim kretanjima do kraja godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine izmjenama i dopunama Državnog proračuna RH za 2026. godinu planiraju se u iznosu od 99,2 milijuna eura i povećavaju se za 23 milijuna eura u odnosu na prvotni plan. Ovi se prihodi najvećim dijelom ostvaruju prodajom zemljišta, stanova i ostalih građevinskih objekata, kao i prihodima od prodaje zaliha odnosno nafte i naftnih derivata radi znavljanja zaliha.

Tablica 2. Prihodi državnog proračuna za 2026. godinu

Prihodi državnog proračuna EUR		PLAN 2026.	povećanje/smanjenje	NOVI PLAN 2026.	Indeks
UKUPNO		35.723.618.748	853.204.617	36.576.823.365	102,4
6	PRIHODI POSLOVANJA	35.647.422.989	830.190.888	36.477.613.877	102,3
61	Prihodi od poreza	19.080.509.467	527.649.854	19.608.159.321	102,8
612	Porez na dobit	2.692.105.460	73.736.492	2.765.841.952	102,7
614	Porezi na robu i usluge	16.292.361.288	451.112.063	16.743.473.351	102,8
6141	- Porez na dodanu vrijednost	12.930.454.491	676.053.250	13.606.507.741	105,2
6142	- Porez na promet	0	7.018	7.018	#
6143	- Posebni porezi i trošarine	3.171.504.268	-226.354.205	2.945.150.063	92,9
	- Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	187.060.627	-14.558.874	172.501.753	92,2
	- Trošarina na energente i električnu energiju	1.613.741.495	-287.605.675	1.326.135.820	82,2
	- Trošarina na alkohol i alkoholna pića	67.308.897	1.192.824	68.501.721	101,8
	- Trošarina na pivo	90.178.240	-2.667.661	87.510.579	97,0
	- Poseban porez na bezalkoholna pića	40.411.682	25.879	40.437.561	100,1
	- Trošarina na duhanske proizvode	1.156.591.729	77.255.836	1.233.847.565	106,7
	- Poseban porez na kavu	16.211.598	3.331	16.214.929	100,0
6146	- Ostali porezi na robu i usluge	111.912.452	700.000	112.612.452	100,6
6147	- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi	78.490.077	706.000	79.196.077	100,9
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	96.042.719	2.798.854	98.841.573	102,9
616	Ostali prihodi od poreza	0	2.445	2.445	#
62	Doprinosi	6.286.049.936	171.742.218	6.457.792.154	102,7
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.286.049.936	171.218.706	6.457.268.642	102,7
623	Doprinosi za zapošljavanje	0	523.512	523.512	#
63	Pomoći	4.729.269.074	-8.872.193	4.720.396.881	99,8
64	Prihodi od imovine	526.442.693	-29.216.009	497.226.684	94,5
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.301.352.904	27.101.942	1.328.454.846	102,1
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	245.119.899	16.102.576	261.222.475	106,6
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	3.288.823.832	122.230.471	3.411.054.303	103,7
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	189.855.184	3.452.029	193.307.213	101,8
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCUSKE IMOVINE	76.195.759	23.013.729	99.209.488	130,2

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2026. godinu ukupni rashodi povećavaju se za 745,3 milijuna eura, odnosno s 39,8 milijardi eura na 40,6 milijardi eura pri čemu se rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju za 622,2 milijuna eura, dok se rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora povećavaju za 123,1 milijun eura.

Najznačajnija kretanja na stavkama rashoda vezana su uz osiguranje dodatnih sredstava za inkluzivni dodatak i mirovine, rashode za zaposlene u obrazovnom i zdravstvenom sustavu te povećana sredstva transfera Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje kao i jačanje obrambenih sposobnosti Republike Hrvatske. Također, kroz ove Izmjene i dopune osigurana su i dodatna sredstva za provedbu 10. i 11. paketa mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu standarda građana i konkurentnosti gospodarstva. Ovim mjerama se i nadalje građanima, kućanstvima, javnom i neprofitnom sektoru te poduzetnicima koji u pola godine potroše do 250.000 kWh električne energije osigurava cjenovno pristupačna električna energija. Za kućanstva se nastavljaju mjere za plin i toplinarstvo. Također, na snazi ostaju mjere za ugrožene kupce energenata kroz naknadu od 70 eura mjesečno te se nastavlja i s mjerama potpore studentima i nezaposlenim hrvatskim braniteljima.

Potrebna sredstva osigurana su uštedama koje su rezultat promjene dinamike provedbe projekata kod krajnjih korisnika kao i preusmjeravanja financiranja dijela projekata i investicija na EU bespovratna sredstva, a koja su prvotno planirana za financiranje iz općih prihoda i primitaka.

Unutar rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka najznačajnija povećanja rashoda vezana su za:

- socijalne pomoći i naknade u iznosu od 226,8 milijuna eura (od čega najvećim dijelom inkluzivni dodatak u iznosu od 185,0 milijuna eura),
- rashode za zaposlene u obrazovnom sustavu u iznosu od 188,9 milijuna eura,
- doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije u iznosu od 172,5 milijuna eura,
- kamate vezane uz upravljanje javnim dugom u iznosu od 163,9 milijuna eura,
- podmirenje naknada za energente (dio 10. i 11. paketa mjera Vlade Republike Hrvatske) u iznosu od 143,8 milijuna eura,
- transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 120,0 milijuna eura,
- mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 108,7 milijuna eura,
- ulaganja u željeznički sektor u iznosu od 85,1 milijun eura,
- jačanje obrambenih sposobnosti u iznosu od 78,2 milijuna eura,
- energetske obnovu i sanaciju štete od potresa u iznosu od 62,2 milijuna eura,
- dodatni rodiljni dopust u iznosu od 40,0 milijuna eura,

- naknade nezaposlenima u iznosu od 33,0 milijuna eura,
- programsko financiranje visokih učilišta u iznosu od 31,2 milijuna eura,
- poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija u iznosu od 20,0 milijuna eura,
- fiskalnu održivost dječjih vrtića u iznosu od 15,2 milijuna eura,
- ruralni razvoj u iznosu od 13,5 milijuna eura,

Istovremeno, ostvarene su i uštede i to najvećim dijelom na provedbi kapitalnih projekata radi usklađenja s dinamikom provedbe istih kod krajnjih korisnika (637,9 milijuna eura) te u okviru materijalnih rashoda (194,0 milijuna eura) uslijed racionalizacije poslovanja korisnika, što ukupno iznosi 831,9 milijuna eura.

Rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora ovim se izmjenama i dopunama povećavaju za 123,1 milijun eura. U okviru ovih rashoda, rashodi koji se financiraju iz EU izvora smanjuju se za 75,7 milijuna eura zbog usklađenja s dinamikom provedbe projekata krajnjih korisnika dok se rashodi koji se financiraju iz ostalih izvora povećavaju za 198,8 milijuna eura najvećim dijelom kao rezultat osiguranja dodatnih sredstava za rast osnovice za obračun plaća u sektoru zdravstva te dodatnih sredstava za ustanove u zdravstvu financirane iz prihoda temeljem ugovornog odnosa sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Tablica 3. Ukupni rashodi državnog proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

(milijuni €)		Tekući plan 2026.			Povećanje/Smanjenje			Novi plan 2026.		
		Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno
3	Rashodi poslovanja	28.538,8	8.242,7	36.781,5	1.016,5	287,7	1.304,2	29.555,3	8.530,4	38.085,6
31	Rashodi za zaposlene	4.304,8	2.391,5	6.696,3	-30,4	50,6	20,2	4.274,5	2.442,1	6.716,5
32	Materijalni rashodi	2.036,0	2.135,1	4.171,1	8,4	71,7	80,1	2.044,4	2.206,8	4.251,2
34	Financijski rashodi	1.046,0	17,5	1.063,5	156,9	23,9	180,7	1.202,8	41,4	1.244,2
35	Subvencije	712,8	844,2	1.556,9	109,1	90,7	199,8	821,9	934,9	1.756,7
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.334,8	1.719,8	8.054,6	351,5	-74,8	276,7	6.686,4	1.644,9	8.331,3
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	12.963,1	116,7	13.079,8	409,1	53,4	462,5	13.372,2	170,0	13.542,2
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	1.141,2	1.018,0	2.159,2	11,9	72,3	84,2	1.153,1	1.090,3	2.243,4
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.984,4	1.081,1	3.065,6	-394,3	-164,5	-558,9	1.590,1	916,6	2.506,7
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	114,6	46,8	161,4	-22,2	0,9	-21,3	92,4	47,7	140,2
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.355,8	759,0	2.114,8	-237,1	-176,2	-413,3	1.118,6	582,8	1.701,4
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	2,3	0,1	2,4	-1,2	0,0	-1,1	1,1	0,2	1,3
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	11,3	45,6	56,9	2,1	2,0	4,1	13,4	47,6	61,0
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	500,5	229,7	730,1	-135,9	8,7	-127,2	364,6	238,3	602,9
UKUPNO		30.523,2	9.323,8	39.847,1	622,2	123,1	745,3	31.145,4	9.447,0	40.592,4

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Ukupni rashodi poslovanja iznose 38,1 milijardu eura i povećavaju se za 1,3 milijarde eura od čega rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka za 1,0 milijardu eura, a oni financirani iz EU sredstava i ostalih izvora za 287,7 milijuna eura.

Rashodi za zaposlene

Ukupni rashodi za zaposlene ovim su Izmjenama i dopunama planirani na razini od 6,7 milijardi eura što je povećanje za 20,2 milijuna eura u odnosu na tekući plan. Od navedenog povećanja ovi rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka smanjuju se za 30,4 milijuna eura u odnosu na tekući plan 2026. godine i iznose ukupno 4,3 milijarde eura. Rashodi za zaposlene financirani iz EU sredstava i ostalih izvora planiraju se na razini od 2,4 milijarde eura i bilježe rast od 50,6 milijuna eura u odnosu na tekući plan 2026. godine.

Važno je istaknuti da ova skupina rashoda ne uključuje rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu koji su iskazani u okviru pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna.

Navedeno kretanje ovih rashoda rezultat je osiguranja sredstava za ugovorena povećanja osnovice za obračun plaće u državnim i javnim službama. Naime, u siječnju 2026. godine donesene su Odluke o visini osnovice za obračun plaće u državnim i javnim službama kojima se osnovica za izračun plaće od 1. travnja 2026. povećava s 1.004,87 eura na 1.015,00 eura te od 1. kolovoza 2026. godine na daljnjih 1.025,00 eura. S druge strane određene uštede na ovoj kategoriji rashoda ostvarene su uslijed sporije realizacije planiranog zapošljavanja.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi planirani su na razini od 4,3 milijarde eura te se u odnosu na tekući plan 2026. povećavaju za 80,1 milijun eura zbog osiguranja dodatnih sredstava za ustanove u zdravstvu financirane iz prihoda temeljem ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Ovi rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 8,4 milijuna eura. Iako su racionalizacijom poslovanja pojedinih proračunskih korisnika ostvarene značajne uštede, ta su sredstva preusmjerena na druge obveze unutar iste kategorije rashoda.

Financijski rashodi

Ukupni financijski rashodi ovim Izmjenama i dopunama planirani su na razini od 1,2 milijarde eura i u odnosu na tekući plan povećavaju se za 180,7 milijuna eura u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Subvencije

Ukupni rashodi za subvencije se u odnosu na tekući plan povećavaju za 199,8 milijuna eura i iznose 1,8 milijardi eura. Navedeno povećanje rezultat je osiguravanja dodatnih sredstava za provedbu 10. i 11. paketa mjera Vlade Republike Hrvatske (subvencioniranje cijene električne i toplinske energije i plina te nadoknade dijela troška dizelskog goriva) u iznosu od 120,2 milijuna eura, mjere ruralnog razvoja u iznosu od 62,9 milijuna eura te poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija u iznosu od 20,0 milijuna eura.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Ukupne pomoći povećavaju se za 276,7 milijuna eura i iznose 8,3 milijardi eura. Rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se u iznosu od 351,5 milijuna eura dok se istovremeno rashodi financirani iz EU i ostalih izvora smanjuju za 74,8 milijuna eura.

Unutar ove kategorije rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka osigurana su dodatna sredstva za:

- rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu,
- doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije,
- transfer sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i
- pomoć željezničkom sektoru.

Naknade građanima i kućanstvima

Ukupne naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade planirane su na razini od 13,5 milijardi eura i u odnosu na tekući plan povećavaju se za 462,5 milijuna eura.

Ovo povećanje rezultat je prvenstveno povećanih izdvajanja za socijalne naknade u iznosu od 226,5 milijuna eura (od čega za inkluzivni dodatak 185,0 milijuna eura te naknadu za ugroženog kupca energenata (mjera Vlade) u iznosu od 15,2 milijuna eura), mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 108,7 milijuna eura (uslijed više stope redovnog usklađivanja mirovine (indeksacija) od ranijih procjena), rodiljne naknade u iznosu od 40,0 milijuna eura i naknade za nezaposlene u iznosu od 33,0 milijuna eura.

Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi povećavaju se za 84,2 milijuna eura i to najvećim dijelom zbog povećanja rashoda financiranih iz EU i ostalih izvora u iznosu od 72,3 milijuna eura. Ukupno povećanje ove kategorije rashoda najvećim dijelom rezultat je osiguravanja dodatnih sredstava za energetska obnova zgrada u iznosu od 35,0 milijuna eura i provedbu programa „Zaželi“ koji je usmjeren na pomoć u kući starijim osobama i osobama s invaliditetom te na zapošljavanje teško zapošljivih skupina (izvorno žena u nepovoljnom položaju) u iznosu od 30,3 milijuna eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjuju se za 558,9 milijuna eura i iznose 2,5 milijardi eura. Navedeno je rezultat usklađenja s dinamikom provedbe projekata krajnjih korisnika najvećim dijelom iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ministarstva financija.

4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Promatrano kroz funkcijsku klasifikaciju rashodi državnog proračuna povećavaju se za 745,3 milijuna eura ponajprije kao rezultat povećanih izdvajanja u okviru funkcijskih područja socijalna zaštita, opće javne usluge, zdravstvo i ekonomski poslovi i to kako slijedi:

- socijalna zaštita u iznosu od 446,6 milijuna eura zbog osiguranja sredstava za mirovine i mirovinska primanja, socijalne naknade koje uključuju i inkluzivni dodatak te roditeljske naknade,
- opće javne usluge u iznosu od 305,3 milijuna eura zbog osiguranja sredstava za rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama i doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije,
- zdravstvo u iznosu od 223,2 milijuna eura zbog rasta osnovice za obračun plaća i dodatnih sredstava za ustanove u zdravstvu financirane iz prihoda temeljem ugovornog odnosa sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje,
- ekonomski poslovi u iznosu od 90,1 milijun eura zbog osiguranja dodatnih sredstava za provedbu 10. i 11. paketa mjera Vlade Republike Hrvatske (subvencioniranje cijene električne i toplinske energije i plina te nadoknade dijela troška dizelskog goriva), mjere ruralnog razvoja, ulaganja u željeznički sektor i poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija.

Smanjenja rashoda ostvarena su u području javni red i sigurnost u iznosu od 330,2 milijuna ponajprije zbog usklađenja s dinamikom provedbe projekata najvećim dijelom iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova.

Tablica 4. Rashodi državnog proračuna po funkcijskoj klasifikaciji

(milijuni €)		Tekući plan 2026.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2026.
'01	Opće javne usluge	5.929,0	305,3	6.234,2
'02	Obrana	1.630,7	6,2	1.636,9
'03	Javni red i sigurnost	2.797,8	-330,2	2.467,6
'04	Ekonomski poslovi	5.690,3	90,1	5.780,4
'05	Zaštita okoliša	267,9	-36,4	231,5
'06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.070,0	-34,3	1.035,7
'07	Zdravstvo	5.164,7	223,2	5.387,9
'08	Rekreacija, kultura i religija	1.197,9	21,4	1.219,3
'09	Obrazovanje	2.211,2	53,4	2.264,6
'10	Socijalna zaštita	13.887,5	446,6	14.334,1
UKUPNO		39.847,1	745,3	40.592,4

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

Promatrano kroz izvore financiranja, rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 622,2 milijuna eura, dok se rashodi koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći (koje uključuju EU sredstva), donacija i prihoda od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja povećavaju za 123,1 milijuna eura.

Tablica 5. Rashodi državnog proračuna po izvorima financiranja

(milijuni €)		Tekući plan 2026.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2026.
1	Opći prihodi i primici	22.930,8	547,5	23.478,3
2	Doprinosi za obvezna osiguranja	6.286,0	171,2	6.457,3
3	Vlastiti prihodi	241,4	16,6	258,0
4	Prihodi za posebne namjene	4.323,0	192,5	4.515,5
5	Pomoći	4.687,4	-97,2	4.590,3
6	Donacije	10,6	8,1	18,7
7	Prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja	61,4	3,2	64,5
8	Namjenski primici od zaduživanja	1.306,4	-96,5	1.209,9
UKUPNO		39.847,1	745,3	40.592,4

Izvor: Ministarstvo financija

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 36,6 milijardi eura te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 40,6 milijardi eura, manjak državnog proračuna za 2026. godinu planiran je u iznosu od 4 milijardi eura ili 4% BDP-a, što predstavlja smanjenje manjka od 108 milijuna eura u odnosu na originalni plan.

Tablica 6. Ukupni manjak državnog proračuna

(u mil. EUR)	Plan 2026.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2026.
Prihodi (6+7)	35.724	853	36.577
Prihodi poslovanja (6)	35.647	830	36.478
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	76	23	99
Rashodi (3+4)	39.847	745	40.592
Rashodi poslovanja (3)	36.782	1.304	38.086
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.066	-559	2.507
Ukupni manjak/višak	-4.123	108	-4.016
% BDP-a	-4,1		-4,0

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu planiran je manjak državnog proračuna u iznosu od 4,0 milijarde eura, što je za 107,9 milijuna eura manje u odnosu na iznos manjka planiran u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu. Planirani manjak financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja i ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te razlikom između prijenosa sredstava iz prethodne godine i prijenosa sredstava u sljedeće razdoblje.

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planiraju se u iznosu od 8,1 milijardu eura, od čega primljeni povrati glavnica danih zajmova iznose 200,8 milijuna eura, primici od izdanih financijskih instrumenata - vrijednosnih papira 4,6 milijardi eura, primici od zaduživanja 3,3 milijarde eura te primici od prodaje financijskih instrumenata – dionica i udjela u glavnici 80,0 tisuća eura.

Plan ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja smanjuje se za 1,4 milijardi eura u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcije za 2027. i 2028. godinu. Navedeno je rezultat smanjenja primitaka od zaduživanja u iznosu od 1,5 milijardi eura te primitaka od povrata glavnica danih zajmova u iznosu od 36,2 milijuna eura uz istovremeno povećanje primitaka od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira u iznosu od 95,9 milijuna eura.

Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani su u iznosu 4,2 milijarde eura, od čega su izdaci za dane zajmove i jamčevne pologe planirani u iznosu od 369,9 milijuna eura, izdaci za ulaganja u financijske instrumente – vrijednosne papire u iznosu od 6,0 milijuna eura, izdaci za ulaganja u financijske instrumente - dionice i udjele u glavnici u iznosu od 728,3 milijuna eura, izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu od 1,0 milijarde eura te izdaci za otplatu glavnice za izdane financijske instrumente - vrijednosne papire u iznosu od 2,1 milijardu eura. Plan ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova povećava se za 117,7 milijuna eura što je rezultat povećanja planiranih izdataka za dane zajmove i jamčevne pologe u iznosu od 74,4 milijuna eura, izdataka za ulaganja u financijske instrumente – vrijednosne papire u iznosu od 5,0 milijuna eura i izdataka za ulaganja u financijske instrumente - dionice i udjele u glavnici u iznosu od 42,7 milijuna eura uz istovremeno smanjenje izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu od 4,4 milijuna eura.

Tablica 7. Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

(milijuni EUR)	Plan 2026.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2026.	Indeks
	1	2	3	4(3/1)
PRIHODI POSLOVANJA	35.648	830	36.478	102,3
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	76	23	99	130,3
UKUPNI PRIHODI	35.724	853	36.577	102,4
RASHODI POSLOVANJA	36.781	1.304	38.085	103,5
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.066	-559	2.507	81,8
UKUPNI RASHODI	39.847	745	40.592	101,9
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-4.123	108	-4.015	97,4
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	9.541	-1.441	8.100	84,9
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	4.060	118	4.178	102,9
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE	2.406	626	3.032	126,0
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆE RAZOBLJE	3.763	-825	2.938	78,1
NETO FINANCIRANJE	4.123	-108	4.015	97,4

Izvor: Ministarstvo financija

7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Novim planom u 2026. godini manjak općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji projicira se u iznosu od 4,3 milijarde eura, što predstavlja 4,3% BDP-a. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 4% BDP-a. Izvanproračunski korisnici ostvaruju manjak od 0,1% BDP-a, dok jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju manjak od 0,3% BDP-a.

Tablica 8. Procjena ukupnog manjka/viška proračuna opće države

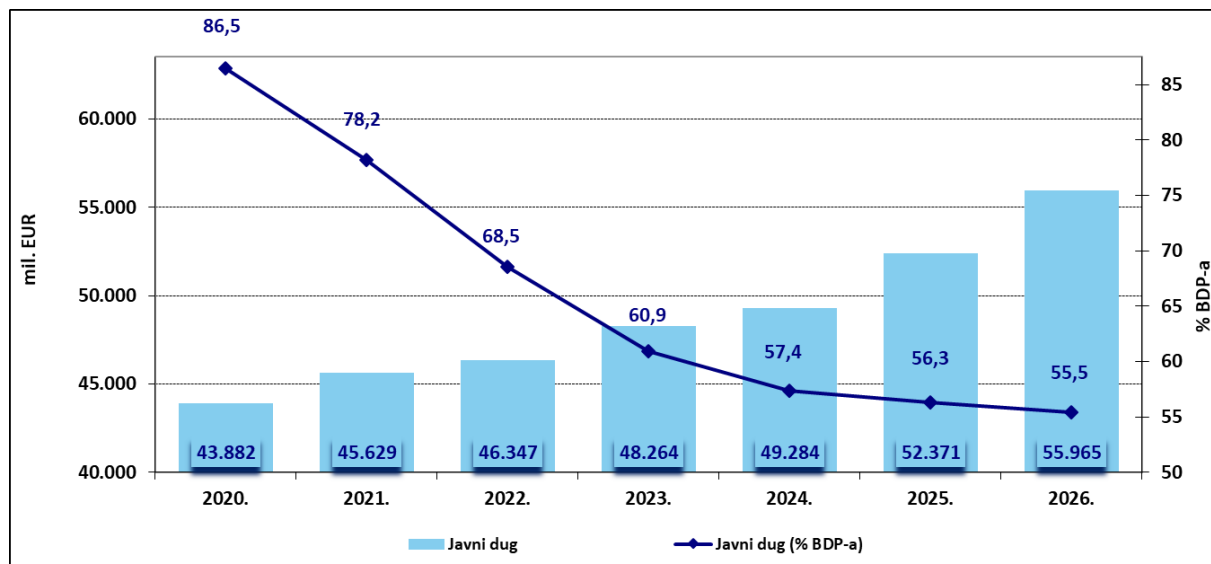
(u mil. EUR)	2025.	Plan proračuna 2026.	Novi plan 2026.
DRŽAVNI PRORAČUN			
Ukupni prihodi	32.579	35.724	36.577
% BDP-a	35,0	35,4	36,2
Ukupni rashodi	35.953	39.847	40.592
% BDP-a	38,7	39,5	40,2
Ukupni manjak/višak	-3.373	-4.123	-4.016
% BDP-a	-3,6	-4,1	-4,0
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI			
Ukupni manjak/višak	149	-16	-58
% BDP-a	0,2	0,0	-0,1
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA			
Ukupni manjak/višak	-693	-144	-275
% BDP-a	-0,7	-0,1	-0,3
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija			
Ukupni manjak/višak	-3.918	-4.283	-4.348
% BDP-a	-4,2	-4,2	-4,3
OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE			
Ukupni manjak/višak	74	43	38
% BDP-a	0,1	0,0	0,0
OSTALE PRILAGODBE	1.048	1.351	1.344
% BDP-a	1,1	1,3	1,3
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija	-2.796	-2.889	-2.967
% BDP-a	-3,0	-2,9	-2,9

Izvor: Ministarstvo financija

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 te projekcije ostalih pravnih osoba koje su statistički uključene u sektor opće države, procjenjuje se kako će planirani manjak opće države u 2026. godini iznositi 3 milijarde eura ili 2,9% BDP-a, čime je ispunjen kriterij proračunskog manjka sukladno odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

Iako su negativne gospodarske posljedice pandemije koronavirusa dovele do visokog rasta javnog duga u 2020., proteklih godina navedeni pokazatelj bilježi znatno poboljšanje te će se ovaj trend nastaviti i u 2026. godini. Štoviše, javni dug je krajem 2024., prvi puta nakon 2010. godine, pao ispod razine od 60% BDP-a. Očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2026. zabilježiti smanjenje od 0,9 postotnih bodova, odnosno sa 56,3% BDP-a krajem 2025. na 55,5% BDP-a krajem 2026. godine.

Grafikon 1: Javni dug u razdoblju 2020. – 2026.

Izvor: DZS, HNB, Ministarstvo financija